

Magazín EU

EU nezařídí všechno, začít musíme u sebe

Kateřina Teplá se narodila jako silně slabozraká, ale přesto už od tří let lyžuje. Na paralympijských hrách nasbírala celkem pět zlatých a dvě stříbrné medaile, loni byla vyhlášena Nejlepším paralympijským sportovcem roku 2002. Rychlostí až 90km/h projíždí slalomovými brankami, které ani nevidí. Budoucnost České republiky bez členství v Evropské unii si neumí představit.

Až někdy kolem roku 2010 přijmeme euro a přestanou se používat koruny, nastane asi jediný okamžik, kterého budu trochu litovat. Naši měnu máme spojenou i s naším jazykem. Těžko se dá říct „pro euro by si nechal vrtat koleno“. Ale je to jenom otázka zvyku. Se stejnou věcí se vypořádali Němci, Francouzi a další národy. My se s tím vypořádáme také.

Sledovala jste naše vyjednávání o připojení k EU? Co říkáte dojednaným podmínkám?

Detailní informace o našem vyjednávání s EU nemám, ale nemyslím si, že jsme dopadli nějak zvlášť zle. Je to asi tak stejné, jako u ostatních kandidátských zemí. Mám pocit, že toho po EU hodně chceme, ale sami se na ni připravujeme jen pomalu. Desetiletí komunismu nás naučila porušovat zákony. Kdo nekrade, okrádá svou rodinu. A to tady zůstalo. Jen se podívejte, kolik lidí neplatí daně, jak se krade ve velkém, jak vysoká je tu míra korupce a naše justice si s tím pořád neví rady. Měli bychom asi začít sami u sebe.

Někteří lidé mají strach, že po vstupu do EU přijdeme o národní identitu, že nás bude ovládat kdosi z Bruselu...

Až do Evropské unie vstoupíme, nebudeme už třet stranou. Nemůžeme si dovolit existovat v izolaci, pro nás je důležité někam patřit. Když odmyslím všechny ekonomické a praktické výhody, tak už jenom kvůli pocitu jakési sounáležitosti. Svou roli v obavách lidí možná hraje ten pověstný strach z neznámého. Mám pocit, že značná část našeho národa nezná důležité podrobnosti o Evropské unii. Některým lidem je to prostě lhostejné. Nezajímají se. A to je nejhorší.

Hodně cestujete, máte možnost srovnávat. Mají handicapovaní sportovci v EU lepší podmínky, než v České republice?

To bych ani neřekla. Záleží spíš na přístupu každého jednotlivého členského státu. Hod-

ně také asi záleží na tradici toho kterého sportu v každé zemi. To ale mluvíme jenom o handicapovaných sportovcích. Postižení lidé obecně mají v Unii úplně jiný život než u nás. Dlouhé roky se tady všichni tvářili, jakoby postižení ani neexistovali. Jistě, mění se to, ale pomalu a do mnohých oblastí ten postup ještě vůbec nezasáhl.

V čem je přístup v EU jiný?

Nejzávažnější rozdíl vidím ve školství. V zemích EU je běžné, že handicapované děti chodí do stejných tříd jako děti zdravé.

(Pokračování na str. 4)

Zrakově postižená lyžařka Kateřina Teplá byla nejúspěšnější členkou českého paralympijského týmu na VIII. zimních paralympijských hrách v Salt Lake City.

Foto: ČTK

Jak se vstupem do EU změní naše životní úroveň?

Zkušenosti z předchozích rozšiřování ukazují, že všechny státy, které k EU přistoupily, v průběhu několika let zbohatly. V případě České republiky není jediný důvod, proč by tomu mělo být jinak. Členství v EU nebude znamenat žádnou revoluci, ale postupně přinese oživení hospodářství, příliv investic, nová pracovní místa a v neposlední řadě i zkvalitnění výrobků a služeb. V konečném důsledku tak poroste životní úroveň všech vrstev obyvatelstva.

Příští členské státy EU se chystají na referenda

Rozšíření Evropské unie je zásadním rozhodnutím, které hluboce ovlivní životy milionů lidí, proto s ním musí souhlasit nejen všechny současné členské státy, ale svůj postoj vyjádří i občané zemí, které se k EU chtějí připojit. Ještě před tím, než se budou členské země v květnu roku 2004 připojit k současné „Evropské patnáctce“, v každé z nich proběhne referendum, v němž občané vyjádří, zda do EU vůbec chtějí a jak se jim líbí dohody, dosažené v prosinci minulého roku v Kodani mezi současnými a budoucími členskými státy. Podobná referenda proběhla ve všech zemích, jež se přidala k EU od Maastrichtské smlouvy v roce 1993.

Hlasování v referendu bude jakýmsi barometrem podpory, kterou má EU ve všech přistupujících zemích. První z celkem deseti

1. května 2004 se vlajky členské patnáctky rozrostou o dalších deset.

referend skončilo s kladným výsledkem 8. března 2003 na Maltě, poslední všelidové hlasování bude 20. září v Lotyšsku. V evropské historii nemá podobná ukázka přímé demokracie obdoby a svou premiéru zažije letos ve dnech 15. a 16. června referendum i v České republice.

(Pokračování na str. 3)

Zaměstnanost a její podpora je jedním z hlavních cílů EU

V rámci Evropské strategie zaměstnanosti se Evropská unie snaží rozvíjet a podporovat aktivní politiku na trhu práce či rovné příležitosti pro všechny v přístupu k pracovním místům. Zároveň podporuje celoživotní vzdělávání a usiluje o to, aby ženy i muži v zaměstnání měli stejné podmínky.

Hlavním nástrojem sociální politiky a zaměstnanosti EU je jeden z nejstarších tzv. strukturálních fondů – Evropský sociální fond. Založen byl již v roce 1957 a snaží se o překlenutí rozdílů v životní úrovni mezi lidmi a regiony v EU. Fond funguje na principu podpory aktivit členských států, jež zlepšují perspektivy občanů při hledání práce a získávání nových, požadovaných kvalifikací. Evropský sociální fond pomáhá také rozvíjet schopnosti jednotlivců, zejména těch, kteří mají zvláštní potíže s hledáním práce, udržením zaměstnání nebo s návratem na pracoviště po delší nepřítomnosti.

Česká republika zatím z Evropského sociálního fondu nemůže čerpat žádné finanční prostředky, a to dokud se nestane jedním ze států Unie. Jako pro zemi, která se na vstup do EU teprve chystá, jsou pro ČR určeny fondy jiné. Jsou to programy PHARE (předvstupní pomoc), ISPA (dopravní a ekologické projekty) a SAPARD (rozvoj zemědělství a venkova). Jedním z realizovaných projektů v rámci programu PHARE je například „Šance pro nezaměstnané“, v jehož rámci úřady práce v okresech Jeseník,

V rámci sociálních programů klade Evropská unie důraz na podporu při hledání práce či na vzdělávání.

Olomouc, Šumperk či Prostějov kontaktují nezaměstnané absolventy škol, matky s malými dětmi, občany s nižším vzděláním či příslušníky starší generace, kteří obtížně hledají uplatnění na trhu práce. Prostřednictvím pravidelných schůzek se zástupci neziskových organizací dostanou tyto lidé k příležitosti k dobrovolné práci, která posílí jejich motivaci pro hledání zaměstnání a zároveň získají nové dovednosti a sociální kontakty.

(kav)

Sociální politika je klíčem k prosperitě

Rozšíření Evropské unie představuje velkou výzvu pro nás pro všechny. Skýtá možnost sjednotit celý evropský kontinent na základě ideálů, které všichni sdílíme, a na základě společných hodnot. 1. května 2004 se vytvoří společenství 25 členských států, kde bude vyslechnut hlas každého z nich a v němž si také každý najde svoje místo.

Foto: ALEC

Zaměstnanost a sociální politika nejsou pouze doplňkem, jsou spíše nedílnou součástí rozšířené sociální Evropy. Základním východiskem je přesvědčení, že sociální politika odráží nejen naše společné hodnoty, ale je také klíčem k dosažení větší prosperity.

Uznávám, že dosažení shody s pravidly a standardy Evropské unie bude v některých případech náročné – a to jak pro vládu, tak i pro obchod a pracovníky. Jsem ale přesvědčena, že střednědobý a dlouhodobý prospěch dalece převáží počáteční investice do rozvoje moderní, konkurenceschopné a sociálně jednotné Evropy. Evropy, která ob stojí ve srovnání s jakýmkoli jiným modelem v globalizovaném světě.

*Anna Diamantopoulou
Evropská komisařka pro zaměstnanost a sociální věci*

O vstupu do EU rozhodnou občané v referendech

Chtějí Češi do Evropské unie?

Zeptali jsme se na zahájení 10. ročníku festivalu Dny evropského filmu: Blíží se referendum o vstupu ČR do EU. Víte už, jak se rozhodnete?

Marie Retková,
televizní hlasatelka a moderátorka.

Určitě budu hlasovat pro vstup České republiky do Evropské unie. Už jen proto, že se již dávno jako Evropanka cítím a nemám s tím nejmenší problém. Mám slovensko-polské kořeny a vím, co je to žít ve velké rodině. Česká republika by neměla setrvávat v nějaké ulitě, měla by se více otevřít světu a obohatit jej o svůj potenciál. Na druhou stranu by mě mrzelo, kdyby zmizely z vinných sklípků moravské písničky a nahradil je neurčitý evropský, bezduchý technicistní „folklor“. Tedy vstup rozhodně ANO, ale s hrdostí vlastní identity.

a bezvaré těžko identifikovatelné kolosy. Myslím si, že každý velký celek s sebou přináší jisté problémy, ztrátu nějaké výlučnosti, či specifického koloritu. Obrazně řečeno - malé poetické krámký mě stále fascinují více, než velké supermarkety. Budu hlasovat rozhodně PRO, ale s jistou obavou. Věřme, že náš hlas bude silný a dostatečně slyšitelný.

Martina Menšíková,
herečka a moderátorka.

Určitě budu hlasovat PRO vstup České republiky do Evropské unie. Možná to přinese i řadu komplikací a novinek, na které si budeme těžko zvykat. Nicméně jako nečlen EU bychom byli jen bezmocným nechráněným ostrůvkem uprostřed Evropy. Pociť, že patříme k velké rodině a nejsme odtrženi od světa, nám jistě přinese i větší sebevědomí. Jistě pak lépe srovnáme krok s Evropou a posuneme se tam, kde jsme mohli už dávno být - nebýt těch ztracených let.

Karel Dobrý,
herec divadla Na zábradlí.

Nemám k otázce vstupu do Evropské unie ujasněné postoje. Na jednu stranu si dovedu představit všechny výhody, které to přináší, ale zároveň jsem trochu skeptik. Nemám totiž rád velká obchodní centra

• soutěž • výsledky • soutěž • výsledky •

V dubnu Praha přivítá Orchestr mládeže EU

Deset vylosovaných výherců, kteří správně odpověděli na otázku v minulém čísle Magazínu EU: „Úryvek ze které skladby je hymnou EU a kdo je jejím autorem?“ získává dvě vstupenky na koncert Orchestru mládeže EU, který vystoupí 5. dubna večer v pražském Obecním domě.

Za odpověď, že hymnou EU je hudba z poslední věty Deváté symfonie Ludwiga van Beethovena (za hymnu Evropy byla přijata Radou Evropy v roce 1972 a od roku 1986 je užívána také Evropskou unií), vstupenky získávají:

Mgr. Eva Foltýnová, Praha 10; Ivana Sedlická, Svitavy; Dagmar Rothová, Litoměřice; Miroslav Pílný, Bylany; Jan Novotný, Žatec; Tomáš Závorec, Praha 3; Ludmila Slintáková, Dolní Němčí; Ing. Miroslav Sléha, Veverská Bítýška; Věra Vojáčková, Třebíč; Kateřina Šachová, Rokycany.

Vstupenky všichni výherci obdrží poštou. Stočtyřicetičlenný Orchestr mládeže EU v Praze vystoupí pod taktovkou dirigenta Vladimíra Ashkenazyho. Soubor vznikl před 25 lety a od té doby vystupuje po celé Evropě. Hudebníci, jejichž věk se pohybuje mezi 14 až 23 roky, koncertují na různých evropských festivalech a hrají i při různých slavnostních příležitostech.

„Keltský tygr“ může být příkladem i pro Českou republiku

Irská ekonomika byla tradičně založena na zemědělství a rodinných farmách a po dlouhá staletí patřila tato malá země k těm nejméně vyspělým v Evropě. Díky rozvoji lehkého průmyslu a moderních technologií se ale v posledních letech z velmi chudého státu stává stále bohatší člen Evropské unie. Do Irska proudí stále více lidí za prací, velkou šancí na kvalitní uplatnění zde najdou zejména odborníci na informační technologie nebo turistický ruch.

Členem EU se Irsko stalo v roce 1973. Vstup do EU, a s ním přístup k evropským fondům pomoci, přinesl zemi, které se říká Smaragdový ostrov, rozvoj v mnoha oblastech – v zemědělství, dopravní infrastrukturu, v nových odvětvích průmyslu a službách. Kromě ekonomického zázraku mělo začlenění se do Unie také velký vliv na sociální a kulturní život, stát si například mohl dovolit velké investice do odborného školství, a proto v dnešním Irsku najdeme mnoho technických expertů. Pro malý stát, jako je Irsko, znamenal vstup do EU i možnost podílet se na evropských rozhodnutích. Že hlas Irska zní velmi silně, bylo slyšet i u problematického schvalování Smlouvy z Nice, kterou se Irsko v první chvíli rozhodlo neratifikovat. Smlouvu, umožňující další rozšiřování, Irové v referendu přijali až loni v říjnu, těsně před summitem v Kodani.

Jednou z dominant hlavního města Irska – Dublinu – je Trinity College.

Nádherná příroda, kolonie mořských ptáků a tažného vodního ptactva, keltské památky a stará irština, ale i problematická IRA a silný vliv katolické církve, to vše charakterizuje malý ostrovní stát s nízkou hustotou převážně mladého obyvatelstva. Nejvíce se však Irsko v novodobé historii zapsalo do paměti jako důkaz toho, kolik pozitivního může malé zemi přinést členství v Evropské unii. V šedesátých a sedmdesátých letech zde například HDP na hlavu vzrostl o 60-65 procent evropského průměru, v roce 2000 bylo toto číslo ještě vyšší - 123 procent.

Irská republika vznikla v roce 1949 vyčleněním z Britského společenství národů. Nezávislost země se projevuje i ve velké podpoře irského jazyka, který se stal povinným předmětem na základních i středních školách. Druhým oficiálním jazykem je angličtina. (oač)

Typické irské hospůdky, kde se podává i irské pivo, naleznete snad ve všech evropských zemích.

Příští členské státy EU se chystají ...

(Pokračování ze str. 1)

Otázka, na kterou budou hlasující občané odpovídat, bude pravděpodobně znít: „Souhlasíte s tím, aby se Česká republika stala členem EU v souladu se Smlouvou o vstupu ČR do EU?“

Přestože údaje z průzkumů veřejného mínění v kandidátských zemích naznačují, že hlasy „PRO“ vyhrají relativně pohodlnou většinou, je možné, že se hlasování stane těsným bojem. Jeho výsledek bude s patrně největší netrpělivostí očekáván 8.6.2003 u našich sousedů v Polsku, které je největším z případných budoucích členů EU a má největší zemědělský sektor. K tomu, aby v této zemi výsledek referenda platil, je navíc nutné, aby se hlasování zúčastnilo více než padesát procent voličů.

Ve všech zemích, kde se budou referenda konat, již začala kampaň táborů „PRO“ a „PROTI“, které se snaží přesvědčit voliče, aby své hlasy odevzdali kýženým způsobem. Informační kampaň, jejíž součástí je například vydávání různých brožur a letáků či setkání

Svůj názor na přičlenění se k zemím Evropské unie budou moci občané vyjádřit i referendu.

s občany, stupňuje i Delegace Evropské komise v ČR a Ministerstvo zahraničních věcí. Snaží se, aby lidé byli náležitě informováni o tom, co Česká republika vstupem do EU vlastně přinese.

Nezáleží však pouze na referendech, Smlouvu o přistoupení budou muset ratifikovat všechny stávající členské státy Unie a závěrečné hlasování proběhne i v Evropském parlamentu. (dek)

Rok 2003 je Evropským rokem zdravotně postižených

Přibližně deset procent z obyvatel Evropské unie žije se zdravotním postižením. Tito lidé, kterých je více než 37 milionů, musí denně čelit nespočtu překážkám v hromadné dopravě, při vstupu do budov či při cestování. Ve snaze upozornit na tyto bariéry a zkvalitnit život postižených lidí, Evropská komise společně s hnutím postižených vyhlásila rok 2003 Evropským rokem osob se zdravotním postižením.

Od tohoto kroku si Evropská komise spolu s postiženými slibují, že se podaří zlepšit obecné povědomí o právech lidí s postižením, která mají na ochranu před diskriminací, a postupně podpořit jejich úplnou integraci do společnosti. Docílit toho chtějí například cílenou výměnou informací o osvědčených strategiích, které

byly vytvořeny na místní, národní i evropské úrovni či posílením komunikace a spolupráce mezi všemi zainteresovanými stranami, konkrétně vládami, sociálními partnery, nevládními organizacemi, sociálními službami, soukromým sektorem, komunitami, dobrovolnickými skupinami, lidmi s postižením a jejich rodinami.

Další důležitou věcí, na které se letošní Rok postižených zaměřuje, je i vnímání postižených na veřejnosti. Proto je podle Evropské komise a hnutí postižených nutné budovat pozitivní image či seznamovat občany s tím, s jakými obtížemi se postižení vyrovnávají v každodenním životě, ať už se jedná o problémy s běžným životem nebo diskriminací, již lidé s postižením musí čelit.

Součástí kampaně je i internetová stránka www.eypd2003.org, která bude po celý rok nabízet informace o možnostech zapojení do aktivit Evropského roku. (vak)

Postiženým není potřeba přizpůsobit jen dopravu či bydlení, důležitá je hlavně jejich integrace do společnosti.

EU nezařídí všechno, začít...

Foto: ČTK

Na závody, kde Kateřina Teplá (vlevo) buduje dobré jméno České republiky, reprezentantku doprovází trasérka Renáta Karavanová.

(Pokračování ze str. 1)

Musejí se od malička učit žít v „normálním“ prostředí a snažit se zvládat stejné úkoly jako ostatní děti. Je to vlastně simulace běžného života. Když jsem já měla jít do školy, tak mě šoupli do speciální školy pro slabozraké.

Mým rodičům řekli, že to jinak nejde, a tak jsem musela chodit tam. Zvykla jsem si, že mi učitel všechno řekne, se vším pomůže, že se mnou počítá, jako s postiženou. Byl to takový velký skleník. Na vysoké škole mě pak pochopitelně čekala spousta problémů. Bylo obtížné zařadit se najednou mezi zdravé studenty. Z ničeho nic se o mě nikdo nestaral a ten drastický přechod prostě spousta lidí nezvládne. Mám známého, který se bojí i zeptat, kolik stojí v obchodě. Izolace handicapovaných lidí by se měla na našich školách zrušit. V zemích

EU je ta integrace na vysokém stupni.

Blíží se datum referenda o našem vstupu do EU. Už víte, jak se rozhodnete?

To už vím dávno. Samozřejmě řeknu ano. (lum)

Dny Evropské inspirace

Ve dnech 29. 3., 5. 4. a 12. 4. 2003 pro Vás připravila Delegace Evropské komise v ČR ve spolupráci se společností OBI projekt Dny Evropské inspirace. V uvedených dnech bude mít každý návštěvník OBI možnost získat informace o Evropské unii, zapojit se do kvizové soutěže a vyhrát tak poukázky na nákup zboží v marketech OBI. Připravena je také soutěž pro děti o čokoládová eura. Na závěr této akce proběhne slosování o hlavní výhru – Eurovíkend v Athénách. Dny Evropské inspirace se osobně zúčastní i velvyslanec a vedoucí Delegace Evropské komise v ČR, Ramiro Cibrián, spolu s generálním ředitelem společnosti OBI Karlem Slepickou.

Informace o Evropské unii v rámci Dnů Evropské inspirace můžete získat ve všech OBI prodejnách ve výše uvedených dnech.

• **V době od 10:00 do 20:30:**

Praha 4 – Modřany (Lhotecká 446); Praha 4 – Roztyly (Tomíčková ul.); Praha 6 – Ruzyně (Výtvarná 3); Praha 9 – Prosek (Prosecká 78); Praha 10 – Štěrboholy (Ústřední ulice); Píseň – Borská Pole (U Letiště 2); Most (Chomutovská 1316); Liberec – Pavlovice (Letná 606); Hradec Králové (Ak. Bedrny 383); Ostrava – Zábřeh (Výškovická 46), Olomouc (Horní lány 2)

• **V době od 10:00 do 19:30:**

Brno – Komín (Bystrcká ulice); České Budějovice (Pražská 2540); Havířov IV – Suchá (Před tratí 4); Opava (Hlučinská 51); Zlín (tř. Tomáše Bati 399)

Foto: archiv

Akce pořádané ve spolupráci s OBI jsou další informační aktivitou Delegace Evropské komise v ČR.

Dej si pauzu, dej si

